

11. Садыкова И. В. Обозначение красного цвета в русском языке в историко-этимологическом аспекте : автореф. дис. ... канд. филол. наук : спец. 10.02.02 «Русский язык» / И. В. Садыкова. – Томск, 2006. – 20 с.
12. Усанкова Н. В. О семантических коннотациях цветообозначений / Н. В. Усанкова // Семантика языковых единиц и категорий в диахронии : сб. науч. тр. – Калининград : [б. и.], 2001. – С. 118–129.
13. Фасмер М. Этимологический словарь русского языка. В 4 т. Т. 1 / М. Фасмер ; [пер. с нем. и доп. О. Н. Трубачёва ; под ред. и с предисл. Б. А. Ларина]. – 2-е изд., стер. – М. : Прогресс, 1986. – 573 с.
14. Фасмер М. Этимологический словарь русского языка. В 4 т. Т. 2 / М. Фасмер ; [пер. с нем. и доп. О. Н. Трубачёва ; под ред. и с предисл. Б. А. Ларина]. – 2-е изд., стер. – М. : Прогресс, 1986. – 671 с.
15. Фасмер М. Этимологический словарь русского языка. В 4 т. Т. 3 / М. Фасмер ; [пер. с нем. и доп. О. Н. Трубачёва ; под ред. и с предисл. Б. А. Ларина]. – 2-е изд., стер. – М. : Прогресс, 1986. – 827 с.
16. Этимологический словарь русского языка / [авт.-сост. Н. С. Арапова, А. В. Боброва, Г. Л. Вечеслова и др. ; под ред. Н. М. Шанского]. – М. : Изд-во МГУ, 1990. – 639 с.
17. Kluge F. Etymologisches Wörterbuch der deutschen Sprache / F. Kluge. – 22 Auflage unter Mithilfe von Max Bürgisser u. Bernd Gregor, völlig neu bearbeitet von E. Seebold. – Berlin : Walter de Gruyter, 1989. – 824 S.
18. Wahrig G. Deutsches Wörterbuch / G. Wahrig ; neu herausgegeben von Dr. Renate Wahrig – Burfeind. – München, 2002. – 1451 S.

Статтю подано до редколегії
21.03.2012 р.

УДК 811.111'373.23

Ю. В. Собков – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов для гуманітарних факультетів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Роль псевдоніма як основи творення криптонімів англійської мови

Роботу виконано на кафедрі іноземних мов для гуманітарних факультетів ЧНУ ім. Ю. Федьковича

У статті проаналізовано принципи творення криптонімів англійської мови за походженням окремо від імені та псевдоніма; від прізвища, імені та псевдоніма; від псевдоніма й імені по батькові; від імені, імені по батькові та псевдоніма. Виділено основні підгрупи та схарактеризовано їх за рейтингом.

Ключові слова: криптонім, псевдонім, принцип походження.

Собков Ю. В. Роль псевдонима как основы образования криптонимов английского языка. В статье рассматриваются принципы образования криптонимов английского языка по происхождению отдельно от имени и псевдонима; от фамилии, имени и псевдонима; от псевдонима и имени по отчеству; от имени, имени по отчеству и псевдонима. Выделяются и характеризуются в рейтинговом порядке основные подгруппы.

Ключевые слова: криптоним, псевдоним, принцип происхождения.

Sobkov Yu. V. Role of Pseudonym in Origination of Cryptonyms of English Language. The article deals with the problem of the hidden names – cryptonyms of English languages. Principles of cryptonyms originating from the names and pseudonyms; from family names, names and pseudonyms; from pseudonyms and patronymic; from names, patronymic and pseudonyms have been described.

Key words: cryptonym, pseudonym, principle of origin.

Постановка наукової проблеми та її значення. Псевдоніми, поряд із криптонімами, є поширеною формою приховування справжнього авторства, чим є актуальними і привертають увагу вітчизняних і зарубіжних учених. Заслужують на увагу дослідження І. Масанова і Ю. Масанова, А. Моріса, Е. Смітта. Вагомими є загальні роботи з ономастики й антропонімії О. Суперанської, Г. Суислової, В. Дмитрієва, О. Реформатського, Н. Кравченко-Максименкової, Т. Суркової, А. Лучик, В. Лучика, М. Худаша, Ю. Карпенка, П. Чучки, В. Німчука та інших учених [1–12, 15, 17].

У попередніх роботах проаналізовано принцип творення криптонімів окремо англійської й української мов за походженням від імені та прізвища, від імені та прізвища й невідомого по-

ходження та зроблено їх порівняльний аналіз. Також було схарактеризовано принцип творення англійського криптоніма від псевдоніма.

Мета статті – проаналізувати й охарактеризувати принципи творення криптонімів англійської мови за походженням від імені та псевдоніма; від прізвища, імені та псевдоніма; від псевдоніма й імені по батькові; від імені, імені по батькові та псевдоніма.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. За походженням від імені та псевдоніма (327 одиниць, 15,5 %) утворено такі підгрупи: криптоніми з літери та слова або слова й літери; літери та двох слів; двох літер і слова; трьох літер і слова; двох слів і літери; слова та двох літер; слова й трьох літер; слова та чотирьох літер; двох слів і трьох літер; літери та двох слів; неповного слова й слова.

У криптонімах із літери та слова останнє представляє псевдонім автора. Літера виявляє збіг: з ініціальною літерою імені, як-от: *S. Ansky – Rappoport, Solomon Zanvil* [13, 75], *E. Barrington – Beck, Eliza Louisa Moresby* [13, 87]; з ініціальною літерою подвійного імені, наприклад: *T. Buckland – Hill, Edmund Thomas* [14, 377], *E. Fairfax Byrne – Broke, Miss Emma Frances* [14, 236].

У криптонімах із літери і двох слів останні можуть бути представлені ім'ям і псевдонімом, а літера має невідоме походження: *C. Henry Gordon – Racke, Henry* [13, 181]. В іншому випадку літера виявляє збіг з ініціальною літерою імені, а слова представлені подвійним ім'ям і псевдонімом автора, наприклад *N. Richard Nash – Nusbaum, Nathaniel Richard* [13, 268].

За принципом збігу криптоніми з двох літер і слова представляють різні варіанти. Слово в таких криптонімах завжди є псевдонімом автора. Дві літери демонструють збіг у такий спосіб, що він може відбуватися тільки за допомогою однієї літери: першої – з ініціальною літерою імені, як-от: *A. R. Thurlocke – Locke, Arthur* [14, 429]; другої – з ініціальною літерою імені, як у *C. M. Cornwall – Roe, Miss Mary Abigail* [14, 523]; другої – з ініціальною літерою подвійного імені, наприклад: *J. X. William. – Offutt, J. V. Andrew* [14, 481]. В інших випадках збіг літер з ім'ям відбувається за допомогою обох літер: першої – з ініціалом імені, другої – з ініціалом подвійного імені, як-от: *E. D. Zonik – Glaser, Eleanor Dorothy* [14, 343]; першої – з ініціальною літерою подвійного імені, другої – з ініціальною літерою імені, наприклад: *A. R. Steber – Palmer, Raymond A* [14, 489]. У деяких випадках обидві літери походять від ініціалу імені: *J. J. Coupling – Pierce, John Robinson* [14, 500].

Криптоніми з трьох літер і слова за збігом з іменем та псевдонімом представляють два варіанти, у яких одна з трьох літер виявляє певний збіг: перша з трьох літер є похідною від імені, слово подається у вигляді псевдоніма, як-от: *I. A. L. Diamond – Dommnici, Itek* [13, 146]; друга з трьох літер походить від імені, слово є псевдонімом, наприклад: *G. A. L. Burgeon – Barfield, Arthur Owen* [14, 206].

У криптонімах, до складу яких уходить слово й літера, слово представлене псевдонімом, а літера – ініціальною літерою імені: *Walker, J. – Crawford, John Richard* [14, 170], *Archer-Batten, S – Walker, Stella Archer* [13, 23].

Криптоніми, утворені за допомогою слова і двох літер, за збігом з іменем та псевдонімом виявляють шість варіантів збігу з останніми. Більшість із них містить псевдонім у поєднанні з двома літерами, які демонструють такий збіг: першої – з ініціальною літерою імені, наприклад: *Jackson, E. F. – Tubb, Edwin Charles* [14, 80]; другої – з ініціальною літерою імені, як-от: *Raimond, C. E. – Robins, Elizabeth* [14, 138], *Marsh, JE – Marshall, Evelyn* [13, 247]; другої – з ініціальною літерою подвійного імені: *Holme, K. E. – Hill, John Edward Christopher* [14, 74], *Riter, A. W. – Rolfe, Frederick William* [14, 141]; першої – з ініціальною літерою імені, другої – з ініціалом подвійного імені: *Zonik, E. D. – Glaser, Eleanor Dorothy* [14, 179], *Dancer, J. B. – Harvey, John B.* [14, 39]; двох літер – з ініціальною літерою імені, як-от: *More, JJ – Moffatt, James* [13, 253]; двох літер – з ініціальними літерами імен двох авторів, наприклад: *Rath, EJ – Brainerd, Edith and Brainerd, J Chauncey* [13, 270].

Підгрупу криптонімів зі слова і трьох літер представляє одиничний випадок, коли слово є псевдонімом, а перша і третя літери – ініціальною літерою імені автора: *Corenanda, ALA – Numano, Allen* [13, 183].

Два слова, які займають першу позицію в криптонімі з двох слів і літери, є псевдонімом та іменем автора, а літера представлена ініціальною літерою імені, як *Morris, Ira I – Jefferies, Ira* [13, 254]. В іншому випадку слова мають те саме походження, а літера збігається з ініціальною літерою імені, як у криптонімі *Borth, Willan G – Bosworth, Willan George* [13, 166]. Криптоніми можуть подаватися і в інших комбінаціях: літера, яка є похідною від імені, стоїть між двома псевдонімами, як-от: *Sydney*

C. Grier – Gregg, Hilda Caroline [13, 186]; ім'я, літера – похідна від подвійного імені та псевдонім, наприклад: *Norman A. Daniols* – Danberg, Norman A. [14, 288], *Ernest H. Martin* – Markowitz, Ernest H. [13, 250]; ім'я, літера, яка не виявляє ніякого збігу, і псевдонім: *Robert A. King* – Keiser, Robert [13, 219]; ім'я, літера, яка походить від імені, псевдонім: John J. McLaglen – Harrey, John B. [14, 366].

У криптонімах із двох слів і трьох літер відстежується така побудова за принципами збігу: ім'я, псевдонім і випадкові літери, як у *William Nadir*, *S. X. Q.* – Douglass, William [14, 303]; псевдонім, ім'я і випадкові літери – *Nadir*, *William*, *S. X. Q.* – Douglass, William [14, 111].

У криптонімі з двох слів і чотирьох літер поряд із псевдонімом, який представляють два слова, тільки четверта літера має визначене походження – від ініціальної літери імені: *Sampfilius Philocris*, *Z, Y, X, W.* – Sampson, William [14, 531].

У криптонімі з неповного слова та слова неповне слово, яке займає першу позицію, є неповним варіантом імені автора й поєднується з псевдонімом, наприклад: *Ye. Petrov* – Katayev, Yevgeny Petrovich [13, 288].

За походженням від прізвища, імені й псевдоніма (131 одиниця, 6,2 %) криптоніми об'єднуються в такі підгрупи: криптоніми з двох літер і слова; з трьох літер і слова; літери і двох слів у різних комбінаціях; слова й літери; слова та двох літер; слова і трьох літер; слова, неповного слова й чотирьох літер у різних варіантах.

Підгрупу криптонімів із літери і двох слів за походженням від прізвища, імені та псевдоніма представлено двома варіантами творення. У першому варіанті з ініціалом імені збігається літера, а слова є подвійним прізвищем і псевдонімом, як-от: *H. Baldwin Taylor* – Waugh, Hillary Baldwin [14, 598]. У другому варіанті збіг літери такий самий, як і в попередньому, але слова представлені прізвищем та псевдонімом, наприклад, **M. Barnard Eldershaw* – Barnard, Marjorie Faith [14, 208].

У криптонімі з літери, слова й неповного слова літера та неповне слово мають невідоме походження, а слово представлене псевдонімом: *S. Foote Jun.* – Wrangham, Francis [14, 619].

Криптоніми з двох літер і слова представлені великою кількістю варіантів: перша літера збігається з ініціалом імені, друга – з ініціалом прізвища в сполученні з псевдонімом (наприклад: *W. J. Andre* – Jerdan, William [14, 400], *D. H. Landels* – Henderson, Donald Landel [13, 70]) або навпаки, як у криптонімі *L. H. Davidson* – Lawrence, David Herbett [14, 420]; перша літера виявляє збіг з ініціальною літерою імені, друга – з ініціальною літерою додаткового прізвища, слово представлене псевдонімом, як-от: *M. K. Wren* – Renfroe, Martha Kay [14, 517], *C. K. Munro* – MacMullan, Charles Kirkpatrick [14, 444]; перша літера може походити від додаткового прізвища, друга – від подвійного імені в поєднанні з псевдонімом, як у *J. A. DePre* – Avallone, Michael Angelo Jr. [14, 199] або перша літера – від прізвища, друга – від подвійного імені з додаванням псевдоніма, наприклад: *K.R. Dwyer* – Koontz, Dean R. [14, 415], *J. E. Buckrose* – Jameson, Anni Edith [14, 398]; перша літера збігається з ініціальною літерою додаткового прізвища, друга – з ініціальною літерою імені та псевдонім, наприклад: *H. A. Page* – Japp, Alexander Hay [14, 398]; обидві літери виявляють збіг із прізвищем та ім'ям, слово представлене псевдонімом, як у *D. F., Gent* – Defoe, Daniel [16, 387]; друга літера одночасно походить від ініціалів імені й додаткового прізвища, як *J. G. Sarasin* – Salmon, Geraldine Gordon [14, 531]; перша літера походить від прізвища, імені й додаткового прізвища, як-от: *C. O. Nevers* – Converse, Charles Crozat [14, 273]; друга літера збігається з ініціальними літерами прізвища, імені й додаткового прізвища, наприклад: *E. C. Revons* – Converse, Charles Crozat [14, 273].

Криптоніми, утворені трьома літерами та словом, демонструють кілька варіантів: перша літера збігається з ініціальною літерою додаткового прізвища, друга і третя – з ініціальними літерами подвійних імен, як у *W. M. L. Jay* – Woodruff (nee Curtiss), Julia Louisa Matilda [16, 209]; перша літера збігається з ініціалом імені, друга – подвійного імені, третя – прізвища (наприклад, *E. C. R. Lorac* – Rivett, Edith Caroline [16, 238]); перша літера збігається з ініціальною літерою імені, третя – прізвища, як у *A. M. R. Gordon* – Rose, A. M'Gregor [14, 525]; перша літера збігається з ініціальною літерою прізвища, третя – з ініціальною літерою імені, як-от: *R. E. H. Grayson* – Rogers, Henry [14, 524]; перша літера збігається з ініціальною літерою прізвища та імені, наприклад: *F. T. L. Hope* – Farrar, Frederick William [14, 320]. Слід зауважити, що в усіх випадках слова представлені псевдонімами.

Цікавим є варіант, коли в криптонімі зі слова та літери остання стоїть після псевдоніма автора й одночасно збігається з ініціальними літерами імені та прізвища, як у криптонімі *Viator*, *A.* – Aufere, Anthony [14, 168].

У криптонімах зі слова і двох літер слово у всіх випадках представляє псевдонім. Літери мають таке походження: перша з двох літер – від ініціала прізвища, друга – від подвійного імені, як у *Hunter, MO* – Mabbott, Thomas O [13, 224]; перша – від ініціальної літери додаткового прізвища, друга – від ініціальної літери імені, як-от: *Averill, HC* – Snow, Charles Horace [13, 33]; перша – від ініціальної літери прізвища, друга – від ініціальної літери імені, наприклад: *Barnard, A. M.* – Alcott, Louisa May [14, 13]; перша – від ініціала імені, друга – від ініціала прізвища, як у *Lancaster, AF* – Fleur, Anne Elizabeth [13, 235]; перша – від ініціальної літери імені, друга – додаткового прізвища, як-от: *Adams, RD* – Herbert, Robert Dudley [13, 13]; перша – від ініціальної літери подвійного імені, друга – прізвища, наприклад: *Henry, BA* – Abrahams, Henry B [13, 219]. Трапляються випадки, коли збігається тільки однієї з двох літер: другої – з ініціальною літерою імені й додаткового прізвища, як у *Sarasin, JG* – Salmon, Geraldine Gordon [13, 277], або коли перша літера збігається з ініціальною літерою імені, а друга – з ініціальною літерою прізвища і двох додаткових прізвищ, як-от: *Kennedy, RC* – Cortez-Columbus, Robert Cimabue [13, 231]. Перша літера може виявляти збіг з ініціалами імені та прізвища, наприклад: *Leonard, A. B.* – Aldrich, Earl Augustus [14, 91].

Криптоніми зі слова і трьох літер за походженням від імені, прізвища та псевдоніма представлені трьома варіантами, на першій позиції в яких завжди стоїть псевдонім автора, а літери мають таке походження: перша літера – від ініціала імені, друга – подвійного імені, третя – прізвища, як *Lorac, ECR* – Rivett, Edith Caroline [13, 240]; перша – від імені та прізвища, а дві інші – невідомого походження, наприклад: *Nicholai, CLR* – Clair, Colin [13, 257]; друга – від ініціала імені, третя – прізвища, як у *Kinnoch, RGB.* – Barclay, George [13, 233].

Криптоніми з двох слів і літери за принципом збігу можуть бути утворені так: псевдонім, ім'я і літера, яка є ініціалом прізвища, наприклад: *Lane, Mary D* – Delaney, Mary Murray [13, 235]; псевдонім, ім'я і літера, яка збігається з ініціальною літерою додаткового прізвища, як-от: *Haynes, Dorothy K* – Gray, Dorothy K [13, 218]; псевдонім, ім'я і літера, яка збігається з ініціальною літерою подвійного імені, як у *Kepps, Gerald E* – Speck, Gerald Eugene [13, 231]; псевдонім, прізвище й літера, яка збігається з ініціальною літерою імені типу *May, Roberta E* – Davidson, Edith May [13, 250]. Виявлені криптоніми, складники яких трапляються в інших комбінаціях: ім'я, літера – похідна від прізвища та псевдонім, на зразок *John D. Collins* – Dixon, John Christopher [16, 128]; ім'я, літера, яка збігається з ініціальною літерою додаткового прізвища і псевдонім, як-от: *Mary D. Salter* – Ainsworth, Mary Dinsmore [14, 187]; прізвище, літера – похідна від подвійного імені та псевдонім, як у *Lawrence H. Davidson* – Lawrence, David Herbert [16, 140]; додаткове прізвище, літера, яка походить від імені та псевдонім, наприклад: *Hull, H Braxton* – Jacobs, Helen Hull [13, 224].

У криптонімах зі слова, неповного слова й чотирьох літер на першій позиції стоїть псевдонім, на другій – неповне слово, яке не виявляє жодного збігу, а перша літера збігається з ініціальною літерою імені, друга – з ініціальною літерою подвійного імені, третя – з ініціальною літерою подвійного прізвища, четверта – з ініціальною літерою прізвища: *Right Hon. L. M. W. M.* – Montagu, Lady Mary Wortley [14, 87].

Криптоніми, які мають походження від прізвища та псевдоніма, нараховують 85 одиниць, або 4 % всієї вибірки. За принципом збігу групу утворюють кілька підгруп: трилітерні криптоніми; криптоніми зі слова й літери; криптоніми зі слова та двох літер; криптоніми з двох слів та літери; криптоніми з трьох слів і літери; криптоніми зі слова та трьох літер; інші варіанти.

За збігом із прізвищем і псевдонімом виявлено варіант трилітерного криптоніма, у якому перша з трьох літер збігається з ініціальною літерою псевдоніма, третя – з ініціальною літерою прізвища: *M. A. T.* – Thackeray, William [14, 570].

У криптонімах із літери та слова літера посідає першу позицію й збігається з ініціалом прізвища, слово представлене псевдонімом: *H. Peppercorn* – Barham, Richard Harris [14, 206].

У криптонімах із двох літер і слова простежується поєднання двох літер із псевдонімом автора. Літери можуть виявляти збіг унаслідок поєднання: першої літери, яка представлена ініціальною літерою прізвища, наприклад: *A.J. Herage* – Addis, Hazel Iris [14, 186]; додаткового прізвища, як-от: *J.G. Jeffreys* – Healey, Benjamin James [14, 370]; другої літери, яка представлена ініціальною літерою додаткового прізвища, як у *G.B. Lancaster* – Lyttleton, Edith Joan Balfour [16, 225]; прізвища, наприклад: *G.H. Robph* – Hewitt, Cecil Rolph [16, 312], або двох літер, які представлені ініціальними літерами прізвища й додаткового прізвища: *A. M. Barnard* – Alcott, Louisa May [16, 87].

Слово, наявне в криптонімі з трьох літер і слова, також представлене псевдонімом автора. Літери виявляють такі збіги: друга збігається з ініціалом прізвища, як-от: *E. M. A. Heron – Manning, Emily* [14, 448]; друга збігається з ініціалом додаткового прізвища, як у *D. B. W. Lewis – Arbuthnot, John Bernard* [14, 194]; третя збігається з ініціалом прізвища: *P. P. A Parish Clerk – Arbuthnot, John* [14, 124].

На першій позиції в криптонімах зі слова і літери стоїть псевдонім, а літера має походження від прізвища, як у *Kenny G. – Gorelick, Kenneth* [16, 172], або додаткового прізвища: *Thorne, P. – Smith, Mary Prudence* [14, 160].

У підгрупі, представленій криптонімами зі слова та двох літер, виявлено значну кількість варіантів. Слід зазначити, що псевдонім тут не скорочується, а літери демонструють збіг за такими принципами: першої літери з ініціальною літерою прізвища: *Archer, SE – Soderberg, Percy Measday* [13, 25], *Houston, RB – Rae, Hugh Cranford* [13, 31]; другої – з ініціальною літерою прізвища: *Ashton, EB – Basch, Ernst* [13, 29], *Sandhurst, BD – Green, Charles Henry* [13, 277]; двох літер – з ініціальною літерою прізвища, як-от: *Craig, AA – Anderson, Poul* [13, 184]; першої – з ініціальною літерою додаткового прізвища, другої – з ініціальною літерою прізвища, як у *Jennings, SM – Meyer, Jerome Sydney* [13, 228]; другої – з ініціальною літерою додаткового прізвища, наприклад: *Barrington, PV – Barling, Muriel Vere* [13, 160]; першої – з ініціальними літерами імені, прізвища і додаткового прізвища, як у криптонімі *Nevers, C.O. – Converse, Charles Crozat* [14, с. 112].

У криптонімах зі слова і трьох літер слово також представлене псевдонімом, а перша з трьох наявних літер має походження від прізвища й представлена його ініціальною літерою, як у *Montaubon, GDE – Greenough, William Parker* [13, 253].

У підгрупі криптонімів із двох слів і літери виділено кілька варіантів. Криптоніми, у яких літера стоїть між словами, можуть бути утворені так: псевдонім, літера, яка не виявляє ніякого збігу, і додаткове прізвище, як-от: *Ann (E.) Todd – Mayfield, Anne Todd* [13, 353]; псевдонім, літера, яка збігається з ініціальною літерою додаткового прізвища, псевдонім, наприклад: *Jay L. Currier – Henderson, James Leal* [14, 372]; прізвище, літера, яка має невідоме походження і псевдонім, як у *Maxwell, C Bede – Maxwell, Violet S* [13, 249]; псевдонім, літера, яка збігається з ініціальною літерою додаткового прізвища, і прізвище: *Elinor M. Brent-Dyer – Dyer, Gladys Eleanor May* [14, 309]. У випадку, коли літера стоїть на останній позиції, послідовність може бути такою: прізвище, псевдонім і літера, яка збігається з ініціальною літерою подвійного прізвища, як-от: *Mason, Frank W – Mason F Van Wyck* [13, 249]; прізвище, псевдонім і випадкова літера, як у *Carter, John L – Carter, Compton Irving* [13, 175]; додаткове прізвище, псевдонім і літера, яка збігається з ініціальною літерою імені, наприклад *Glynn-Ward, H – Howard, Hilda Glynn* [13, 209].

Серед англійських криптонімів такі, які збігаються із псевдонімом та ім'ям по батькові автора, трапляються тільки у випадку належності криптоніма особі іноземного походження (три одиниці, 0,1 %). Вони представлені криптонімами, до складу яких уходить літера і слово, які стоять на різних позиціях. Незалежно від позиції, літера виявляє збіг з ініціальною літерою імені по батькові, а слово представлене псевдонімом: *V. Alov – Gogol, Nikolay Vasikyevich* [16, 73], *Bij-Bijchenko, B – Rudnycky, Jaroslav B* [13, 163].

Криптонімів за походженням від імені, імені по батькові та псевдоніма налічується дві одиниці (0,1 %). Вони представлені утворенням із двох літер і слова. Такий принцип належить двом авторам. В обох випадках літери виявляють збіг з ініціалами імені та імені по батькові, слово представлено псевдонімом, наприклад: *V. G. Tan – Bogoraz, Vladimir Germanovich* [16, 346], *G. A. Galina – Guseva-Orenburgskaya, Glafira Adolfovna* [16, 173].

Перспективи подальших досліджень. У наступних статтях проаналізуємо інші види творення англійських та українських криптонімів та зробимо їх порівняльний аналіз.

Список використаної літератури

1. Дмитриев В. Г. Придуманные имена: Рассказы о псевдонимах / В. Г. Дмитриев. – М. : Современник, 1986. – 255 с.
2. Кравченко-Максименкова Н. Аноніми та псевдоніми в загальній і в українській бібліографії / Н. Кравченко-Максименкова. – К. : [б. в.], 1929. – С. 18–60.
3. Лучик А. А. Природа і статус еквівалентів слова в мовній системі / А. А. Лучик // Мовознавство. – 2006. – № 5. – С. 95–99.
4. Лучик В. В. Мотиви номінації водних об'єктів в індоєвропейських і тюрських мовах (на матеріалі гідронімії Середнього Дніпро-Бузького межиріччя) / В. В. Лучик. – Одеса : Астропринт, 2000. – С. 7–12.

5. Масанов И. Ф. К истории русского литературного псевдонима / И. Ф. Масанов, Ю. И. Масанов // Сов. библиогр. – 1934. – № 2. – С. 31–42.
6. Масанов Ю. В мире псевдонимов, анонимов и литературных подделок / Юрий Иванович Масанов. – М. : Изд-во Всесоюз. книж. палаты, 1963. – 319 с.
7. Німчук В. Про українську псевдонімію та криптонімію / Василь Німчук // Укр. мова. – 2002. – № 2. – С. 30–58.
8. Реформатский А. А. О собственных именах. Псевдонимы / А. А. Реформатский // Семья и школа. – 1963. – № 6. – С. 43.
9. Суперанская А. В. Современные русские фамилии / А. В. Суперанская, А. В. Сулова. – М. : Наука, 1981. – 176 с.
10. Суркова Т. И. Псевдонимы как особый тип антропонимов / Т. И. Суркова. – Рязань : Рязан. гос. пед. ин-т, 1977. – С. 91–100.
11. Худаш М. Л. З історії української антропонімії / Михайло Лукич Худаш. – К. : Наук. думка, 1977. – 235 с.
12. Чучка П. П. Українські псевдоніми: статус, структура і функції / Павло Павлович Чучка. – Кіровоград : РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка, 2001. – С. 81–82. – (Наук. зап. Сер. : Філол. науки (мовознавство)).
13. Atkinson F. Dictionary of literary pseudonyms / F. Atkinson. – London : Clive bingley, 1982. – 305 p.
14. Carty T. J. A Dictionary of Literary Pseudonyms in English Language / T. J. Carty. – London, Mansell Publishing Limited, 1995. – 623 p.
15. Morris A. Anonyms and pseudonyms / Adah Morris. – Chicago : Univ. of Chicago Press, 1934. – 22 p.
16. Room A. Dictionary of Pseudonims. Third edition / A. Room. – Jefferson, North Carolina, and London, MsFarland & Company, Inc., Publishers, 1989. – 404 p.
17. Smith E. C. The Story of Our Names / E. C. Smith. – NY, 1950. – P. 23–28.

Статтю подано до редколегії
21.03.2012 р.

УДК81'374.73 : [811.411.21 + 811.161.2]

О. А. Соловйова – аспірант Київського національного
лінгвістичного університету

Концепти ДОБРО – ЗЛО в художній мовній картині світу (на матеріалі сучасних арабських та українських фразеологізмів)

*Роботу виконано на кафедрі зіставного мовознавства
і теорії та практики перекладу КНЛУ*

У статті здійснено спробу проаналізувати бінарні концепти ДОБРО – ЗЛО в художній мовній картині світу на матеріалі сучасних арабських та українських фразеологізмів та обґрунтувати їх опозиційні взаємозв'язки, які доповнюють знання про особливості семантики фольклорного слова.

Ключові слова: фольклорна картина світу, концептосфера, біном.

Соловьева Е. А. Концепты ДОБРО – ЗЛО в художественной языковой картине мира (на материале современных арабских и украинских фразеологизмов). В статье предпринимается попытка проанализировать бинарные концепты ДОБРО – ЗЛО в художественной языковой картине мира на материале современных арабских и украинских фразеологизмов, а также обосновать их оппозиционные взаимосвязи, которые дополняют имеющиеся сведения об особенностях семантики фольклорного слова.

Ключевые слова: фольклорная картина мира, концептосфера, бином.

Solovyova O. A. The concepts GOOD – EVIL in Fiction Linguistic World-Image on the Basis of Modern Arabic and Ukrainian Phraseological Units. The scientific paper is attempted to determine the language analysis of the binary concepts GOOD –EVIL in fiction linguistic world-image on the basis of modern Arabic and Ukrainian phraseological units and to base its opposition interconnections with supplement the information relative to the features of the semantics folk word.

Key words: folk world-image, sphere of concepts, binomial.

Постановка наукової проблеми та її значення. Останні десятиліття відзначені появою лінгвістичних досліджень, які спрямовано на вивчення національно-культурної специфіки мовних